

מדינת ישראל

משרד ראש הממשלה

תחום אומדני אוכלוסייה
ועדת יישובים

יום שלישי 04 בינואר, 2022
04-2021

לכבוד:

מר סיון להבי - יו"ר ועדת היישובים, המשנה למנכ"ל, משרד הפנים, רח' קפלן 2, הקריה, ירושלים
91061;

גב' מיכל שטרנפלד - מרכזת ועדת היישובים, תחום אומדני אוכלוסייה, הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה, ירושלים, 91130;

גב' יפעת שני אבוחצירה – ראש תחום תכנון מפקד מנהלי, אגף דמוגרפיה ומפקד, הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה, ירושלים, 91130;

מר אלי לוי – מנהל אגף מרשם וביומטרי, מנהל האוכלוסין, מסילת ישרים 6, ירושלים;

גב' מיכל מריל- אגף בכיר תכנון חברה וקהילה, מינהל התכנון, בית הדפוס 12, בניין C, קומה 5,
ירושלים 95483;

גב' אורית נגר – אגף מיפוי, משרד החינוך והתרבות, רח' דבורה הנביאה, בנין לב רם,
י-ם 95104;

גב' תמי כהן- מרכזת ועדת השמות הממשלתית, משרד ראש הממשלה, ירושלים, ת"ד 13169,
ירושלים 91131;

מר יוחאי תירוש – רשות לתכנון, מש' החקלאות ופיתוח הכפר, הקריה החקלאית, ת"ד 30,
בית דגן 50200;

גב' רונית ליברסט – מינהל מקרקעי ישראל, רח' הצבי ירושלים 94631;

גב' אסנת קמחי- אגף לענייני הכפר, משרד הבינוי והשיכון, קריית הממשלה שיח ג'ראח, ת"ד
18110, ירושלים 91180;

גב' לימור חסון – מנהלת מחלקת מיקוד ארצי, חטיבת שרשרת האספקה, חברת דואר ישראל, רחוב
יפו 217, ירושלים 919999;

מר מנשה שמיע – מנהל מחלקת מבצעים והעברת דואר, חטיבת שרשרת האספקה, חברת דואר
ישראל, רחוב יפו 217, ירושלים 919999;

עו"ד אהוד אמיתי- משרד הכלכלה והתעשייה, רשמת האגודות השיתופיות, רח' הצבי 15, ירושלים.
מר מאיר לוי- הגף לגיאוגרפיה, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 91130;

העתק: גב' מיכל חורין - יועצת משפטית, למ"ס 91130;

מר אחמד חליחל – מנהלת אגף בכיר, דמוגרפיה ומפקד, למ"ס 91130;

מר יאיר הירש - מנכ"ל, משרד הפנים, ירושלים, 91061.

הנדון: דו"ח ועדת היישובים – 29.12.2021

מצ"ב זיכרון דברים מישיבת ועדת היישובים שהתקיימה ביום רביעי 29.12.2021

בברכה,

מיכל שטרנפלד

מרכזת ועדת היישובים

ועדת היישובים ביום- 29.12.2021

נכחו בפגישה:

סיון להבי - יו"ר ועדת יישובים, משרד הפנים;
מיכל שטרנפלד - מרכזת ועדת יישובים, למ"ס;
מיכל מריל – מינהל התכנון;
אהוד אמיתי – רשם האגודות השיתופיות;
מנשה שמיע – חברת דואר ישראל;
אלי לוי – רשות האוכלוסין וההגירה;
דליה בן אליהו – משרד הבינוי והשיכון;
מאיר לוי – למ"ס;
ליאת רחבי - למ"ס;
אלאא אכתילאת – למ"ס;
הדס אוליאל – למ"ס;
יפעת שני אבוחצירה – למ"ס;
פביאנה שוורץ – למ"ס

עדכונים מנהליים:

- ישיבת הוועדה התקיימה באמצעות אפליקציית זום.

<p>לאחר שנבדקו ונמצאו כעומדים בתנאים, יש להקצות סמל מוקד תעסוקה למקומות הבאים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • אלון תבור – מועצה אזורית עמק יזרעאל • שגיא 2000 – מועצה אזורית עמק יזרעאל • פארק תעשיות קיסריה – שטח ללא שיפוט 	<p>מוקדי תעסוקה</p>
<p>תקציר דיונים קודמים:</p> <p>עדכון מישיבת הוועדה ביוני 2021: התקיימה ישיבה עם גורמים ממועצה אזורית מטה יהודה, במהלכה הם הציגו מספר אבני דרך בתהליך הקמת היישוב לאורך השנים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1998 – החלטת ממשלה ראשונה • 2004 – מכרז • 2006 – תכנית מתאר • 2011 – חוזה פיתוח <p>אבני הדרך הללו מציגות קידום בתהליך הפיזי של הבנייה, אבל לא בקידום ההכרה המשפטית של היישוב כיישוב. נציגי המועצה הציגו את הקשיים שעולים לאור העובדה שהיישוב עתיד להתאכלס בקרוב מאוד, אולם ללא החלטת ממשלה שנייה והפשרה של סמל היישוב לא ניתן לקדם. ללא סמל מופשר, לא יכולים להגיש בקשות לתקציבים והתושבים שיאכלסו את המקום בקרוב לא יוכלו להירשם במשרד הפנים כתושבי המקום.</p> <p>עדכון מישיבת הוועדה באוקטובר 2021: ביום 20.6.2021 חתמה שרת הפנים על הרחבת המנדט של הועדה הגיאוגרפית של מחוז ירושלים בדבר הקמת ועד מקומי בשטחה של המועצה האזורית מטה יהודה באזור גבעות עדן.</p> <p>עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: ב-13.12.2021 חתמה השרה שקד על המלצות הוועדה הגיאוגרפית ירושלים, יו"ש והשפלה להקמת ועד מקומי גבעות עדן במועצה האזורית מטה יהודה.</p> <p>בשלב זה, הליך הפשרת סמל היישוב ממתין להסדרת עניין שם היישוב - ועדת השמות הממשלתית קבעה בטעות שני שמות רשמיים ליישוב – גבעות עדן</p>	<p>גבעות עדן/עדולם (סמל מוקפא 1362)</p>

<p>ועדולם. הכוונה של הוועדה היא לקבוע כשם רשמי את השם המקורי, גבעות עדן, כפי שנקבע בהחלטתם המקורית, אולם לא ניתן לעשות זאת עד שלא יחודשו כתבי המינוי של הוועדה.</p>	
<p>בהמשך למפגש הוועדה הקודם, מיכל מריל ביקשה לבצע תיקונים בתרשים הזרימה המתאר באופן סכמטי את סדר השלבים הנדרשים בתהליך להקמת יישוב חדש. התרשים עודכן בהתאם להערות (ראה נספח 1), ונשלח לבחינה חוזרת של חברי הוועדה.</p> <p>אחד מהשינויים המרכזיים בתרשים הזרימה נוגע למיקומו בתהליך של שלב קביעת שם היישוב על ידי ועדת השמות הממשלתית. הוחלט שקביעת השם תתבצע במקביל לקבלת החלטת ממשלה ראשונה, ולא לפני כן. בהקשר זה, יפעת העלתה סוגיה בעייתית נוספת בנושא – כאשר וועדת השמות מחליטה על שם ליישוב, היא לא ממתינה לכך שהקמת היישוב אכן תאושר על ידי הממשלה בהחלטה סופית, ומפרסמת את ההחלטה בילקוט הפרסומים. מהלך זה יוצר לעיתים בעיות, מאחר ופרסומו הרשמי של השם כולל גם את מיקומו של היישוב העתידי. יפעת ציינה כי בעבר עלתה הצעה לפיה ועדת השמות תתייחס לשם שנקבע כ"שם מוקפא", בדומה לסמל יישוב מוקפא, תוך התניה שהוא יפורסם רק במידה והקמת היישוב תאושר באופן סופי. ועדת השמות התנגדה בעבר למהלך. יפעת תעביר את החומר והתכתובות בנושא.</p>	<p>תרשים זרימה – תהליך הקמת יישוב חדש</p>
<p>רקע: עד שנת 2003 היה קיים יישוב, במעמד של "מקום" (פחות מ-40 תושבים בוגרים), בשם יתיר (סמל 1329). שמו של יישוב זה אושר על ידי ועדת השמות בהחלטה שפורסמה ב-24.2.85.</p> <p>יישוב זה <u>בוטל בשנת 2004</u>, מאחר ולא עמד בקריטריונים של הגדרת "מקום". השאלה שעולה היא האם היישוב <u>המתוכנן</u> יתיר, שהשטחים המיועדים לו עברו למועצה האזורית תמר, אמור להיות מוקם באותו מיקום שבו היה היישוב יתיר שבוטל, או שמדובר על מיקום שונה. במידה ומדובר באותו מיקום בדיוק, ניתן לשקול את השימוש בסמל הישן שבוטל (1329) ובשם שאושר בזמנו. במידה ומדובר על מיקום חדש, יש צורך בהקצאת סמל יישוב חדש, ודיון בוועדת השמות אודותיו. חשוב לציין שגם אם מדובר ביישוב במיקום חדש לגמרי וגם אם מדובר ביישוב שבוטל, לא מדובר ב"מחנה יתיר" (סמל 1196). מחנה יתיר הוא יישוב חסר מעמד מוניציפאלי, יש לו סמל ואנשים רשומים בו (263</p>	<p>יתיר (מועצה אזורית תמר)</p>

תושבים).

ביתר המבוטל (סמל 1329), רשומים עדיין כ-50 תושבים במערכות משרד הפנים. מי שרשום ביישוב זה, הם אנשים שלא מתגוררים שם בפועל, אלא מדובר כנראה באנשים שלא שינו את כתובתם במשרד הפנים לאחר ביטול היישוב, או כאלו שמתגוררים בחו"ל. כל עוד אותם אנשים רשומים ביישוב, משרד הפנים מחויב לתחזק את היישוב במערכת, למרות שהוא לא קיים. לפיכך, יישוב זה הוא חלק מהיישובים שאלי עובד לביטולם במערכת אביב (ראה נושא ברשימת הנושאים למעקב). אלי קידם תהליכים משפטיים שמאפשרים לו לגרוע אותם ולשייך אותם במקום ליישוב ברירת מחדל.

עדכון משיבת הוועדה ביוני 2021: בירור מול דפנה מנגן, יועצת תכנון הוועדה הגיאוגרפית דרום, העלה כי המיקום של היישוב יתיר ה"עתידי" זהה למיקום היישוב יתיר שבוטל בשנת 2004 (1329) [X-201028 Y-583919].

נשאלת השאלה אם ניתן להעניק ליישוב שנמצא בהקמה את אותו סמל יישוב שבוטל (1329), והאם ההחלטה שהתקבלה בזמנו על ידי ועדת השמות בנוגע לשם היישוב עדיין תקפה. יש לציין כי נכון לעכשיו, עדיין לא מתקיימות פעולות להקמת היישוב בפועל.

מאחר וישנם נכון לעכשיו כ-50 אנשים שרשומים במקום, למרות שאינם מתגוררים שם בפועל, ייתכן וזה יהווה בעיה מבחינת שימוש באותו סמל. עם זאת, בהנחה שיישאר השם, כדאי להשאיר גם את אותו סמל אם אין בעיה לוגיסטית בכך. זאת על מנת למנוע את הבלבול של שני סמלי יישוב שונים לשתי ישויות בעלות אותו שם ואותו מיקום. אם השם יהיה שונה, סמל חדש יהיה פחות משמעותי. יש לבחון את העניין מול רשות האוכלוסין, כדי לוודא שהשם החדש לא יוצרת בעיה במערכת "אביב".

עדכון משיבת הוועדה באוקטובר 2021: אלי ציין כי מבדיקה שערך מול דורית יצקן, רשות האוכלוסין מעולם לא קיבלה הודעה על ביטול היישוב. עקב כך, מעולם לא נחסמה האפשרות לרישום תושבים במקום.

בדיקה במערכת "אביב" העלתה כי 50 התושבים הרשומים במקום משתייכים לכ-10-12 משפחות. אחת מהמשפחות הללו נרשמה ביישוב לפני כחצי שנה בלבד. למעט 2 מהרשומים במקום, כולם נמצאים בישראל. בעקבות דיון הוועדה, נחסמה כעת אפשרות הרישום ביישוב במערכת "אביב".

הוחלט להעביר את הסוגיה להתייעצות מול הלשכה המשפטית של משרד הפנים. במקביל, תיבחן רשימת האנשים הרשומים במקום, ותבצע בדיקה מול המועצה האזורית תמר אם הם מכירים מי מהם.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: עולה השאלה האם השמשתו של סמל ושם היישוב שבוטלו תהפוך את אותם אנשים הרשומים ביישוב לתושבי המקום, על אף שאינו קיים במציאות, ותעניק להם את הזכות להגיש הצעה למכרז כ"בני המקום".

הוחלט לבחון מול הלשכה המשפטית של רשות האוכלוסין וההגירה מספר חלופות לעניין רישום התושבים ביישוב יתיר המבוטל:

- **שינוי המען באופן חד צדדי:** עבור הרשומים תחת סמל היישוב שאינם מתגוררים בארץ, על פי סעיף 19 לחוק מרשם האוכלוסין, ניתן לשנות את כתובתם לכתובת בירושלים, ללא רחוב (מקבלים סמל רחוב פיקטיבי-9000), ולשייכם לקלפי מיוחדת (990). עבור הרשומים אשר נמצאים בישראל, מדובר בצעד תקדימי שיש לקבל עליו את אישור הלשכה המשפטית של רשות האוכלוסין. ההעדפה היא להימנע מכך.
- **החזרה למען הקודם:** אלי אמר שיש סמכות בחוק לעשות זאת כאשר רואים סיבה הכרחית לכך, אולם הבעיה היא שהסבירות שאותם תושבים אכן מתגוררים במען הקודם שלהם היא נמוכה.
- **הענקת שם וסמל חדשים ליישוב:** מאחר והמיקום זהה ליישוב שבוטל, החשש הוא שצעד כזה עלול לגרום לבלבול.
- ניסיון לאתר עבור כל הרשומים היכן נמצא מרכז החיים שלהם, ולנסות לשכנע אותם לשנות את הרישום. באופן זה, אם אכן לא יוותרו פרטים הרשומים ביישוב, ניתן יהיה להשמיש את הסמל והשם מחדש לכשיקום היישוב.

במקביל, הוחלט לבצע ניסיון לאתר את מקום המגורים בפועל של התושבים הרשומים ביתיר באמצעות קבצים מנהליים של הלמ"ס, על מנת לנסות למצוא דפוס מסוים, כגון רישום שגוי של אנשים שמתגוררים בפועל במחנה יתיר.

אלי ציין כי שתי המשפחות שנרשמו ביישוב לאחרונה (ב-2021-2020) הציגו

<p>אישור מ"יתיר-אגודה קהילתית שיתופית להתיישבות חקלאית בעירבון מוגבל" על התיישבות ב"בית יתיר". בית יתיר הוא יישוב ששינה את שמו וכיום נקרא "מצודות יהודה". אהוד יברר אם האגודה הקהילתית השיתופית להתיישבות חקלאית והמושב השיתופי "בית יתיר" מתייחסים לאותו מקום. שניהם נמצאים בדרום הר חברון.</p> <p>מיכל מריל עדכנה כי יש תכנית מפורטת ליישוב יתיר ה"עתידי" (112/03/15) עבור כ-500 יח"ד, אולם עדיין אין עבודות בשטח.</p>	
<p>היישוב באר יעקב הפך ממועצה מקומית לעירייה. פורסם ברשומות ב-27.10.2021, גיליון 9703.</p>	<p>באר יעקב (2530)</p>
<p>היישוב מגאר הפך ממועצה מקומית לעירייה, ובכך הפך למעשה לעיר הדרוזית הראשונה בישראל. פורסם ברשומות ב-23.12.2021, גיליון 9828.</p>	<p>מגאר (481)</p>
<p>בעקבות הדיון על היישוב יתיר, והבלבול עם שמות היישובים מחנה יתיר ובית יתיר (כיום נקרא מצודות יהודה), יפעת העלתה הצעה לגבי מקרים בהם ישנם יישובים בעלי שמות דומים. מציעה כי למערכת לשכות רשות האוכלוסין וההגירה תוכנס הערה שתופיע במקרים בהם עשוי להתרחש רישום שגוי עקב בלבול, שתאפשר לוודא שהכוונה היא לבצע רישום ביישוב הזה ולא ביישוב אחר עם שם דומה. אלי אמר שיבדוק את האפשרות ליישום ההצעה.</p>	<p>שמות דומים של יישובים</p>
<p>בפרוטוקול ועדת השמות הממשלתית מתאריך ה-20.11.2014, נקבע כי שם היישוב "כוכב יאיר" ישונה ל"כוכב יאיר צור יגאל". עם זאת, התיקון לא פורסם בילקוט הפרסומים, ולכן אינו משמש כשם רשמי של היישוב. סיון יקדם את עדכון צו המועצות המקומיות בסיוע הלשכה המשפטית של משרד הפנים.</p>	<p>כוכב יאיר (1224) – שינוי שם</p>
<p>עלתה הצעה להחלטה בנוגע להקמת שני יישובים קהילתיים חדשים במועצה האזורית גולן – "אסיף" ו"מטר" (שמות זמניים), המיועדים לקלוט כ-2,000 משפחות כל אחד, במרחבים להלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> • צפונית לצומת השריון ודרומית ליישוב שעל (ממערב לכביש 978) • במרחב מדרום וממזרחי ליישוב יונתן • ככל שלא ימצא איתור מתאים באחד המרחבים המוצעים לעיל, לבחון הקמת יישוב במרחב שמצפון מזרחי ליישוב רמת מגשימים וממערב לכביש 98. עובר לרשימת הנושאים במעקב. 	<p>הקמת יישובים חדשים במועצה אזורית גולן</p>
<p>התקבלה פנייה מהמועצה האזורית רמת נגב לגבי חוות בודדים הנמצאות</p>	<p>חוות בודדים</p>

<p>בשטחה. חוות הבודדים לא זכאיות לקבל סמל יישוב, ועובדה זו יוצרת עבורם בעיות בירוקרטיות שונות. המצב הנהוג כיום במקרים של חוות בודדים (ותיקות יותר) או נקודות הנמצאות מחוץ לגבול יישוב הוא לרשום את התושבים ביישוב סמוך, ולהעניק להם סמל רחוב מיוחד (מסדרת 7000), כאשר שם הרחוב הוא שם החווה. לדוגמא: חוות שקמים רשומה ביישוב שדרות, תחת סמל רחוב 7001, ושם הרחוב הוא "חוות שקמים".</p> <p>במידה וליישוב כלשהו משויכים מספר מקומות מסוג זה, בעלי סמל רחוב מסדרת 7000, מספר הרחוב יהיה סידורי (לדוגמא – 7000, 7001, 7002 וכן הלאה). הספירה מתחילה מחדש בכל יישוב, כך שאותו סמל רחוב עשוי להופיע במספר יישובים.</p> <p>אותם תושבי חוות יכולים להצביע לראשות המועצה, וככל הנראה גם לוועד היישוב אליו הם משויכים, אף שלא מתגוררים בו בפועל.</p> <p>צורת הסימול הזו הוצעה לבעלי החוות, והם קיבלו את ההצעה.</p> <p>מאיר אמר שהתהליך הזה צריך להיות בהסכמה דו צדדית – גם החווה צריכה להסכים וגם היישוב שמקבל אותם.</p> <p>אלי ביקש לבדוק אם יש מבחינתם משמעות להוספה של עוד מקומות כאלה לרשימה.</p>	
<p>יוחאי ציין במפגש הוועדה הקודם כי סיווג צורת היישוב בחלק מהיישובים הכפריים ברשימת היישובים אינו מעודכן. אהוד סייע באיתור הסיווג הנכון, אולם נדרשות התאמות נוספות לשיטת הסימול הנהוגה ברשימת היישובים.</p>	<p>שינויים בסיווג צורת יישוב – יישובים כפריים</p>

מוקדי תעסוקה (כולל מוקדי תעסוקה במעקב)

תקציר דיונים קודמים:	פארק צבאים
<p>אזור תעסוקה מצפון לבית שאן ושדה נחום. התוכנית במקום מאושרת ג/7958 כבר משנת 1996 בבדיקה באגף ועדות מקומיות במשרד הפנים נמצא כי האזור נמצא בשטח מוא"ז עמק המעיינות מחוץ לשטחי יישובי המועצה ומאפשר מתן סמל של מוקד תעסוקה במידה וכל התנאים הנוספים מאפשרים זאת.</p> <ul style="list-style-type: none">• עדכון משיבת הוועדה במאי 2020: רונית ליברסאט מסרה כי ישנן 2 תוכניות (חדשה וישנה) בתוכנית החדשה ישנה הרחבה לצד מערב.• עדכון משיבת בספטמבר 2020: אין עדכון. <p>עדכון משיבת הוועדה בדצמבר 2020: צריך לבחון האם הם עומדים בקריטריון של תמהיל עסקים פעילים לקבלת סמל אזור תעסוקה. על מנת לשמור על כללי הסודיות, הקריטריון של הלמ"ס לפרסום עסקים פעילים הינו מעל 50 מועסקים בתמהיל של מעל 5 עסקים בענפים שונים. סיון יבדוק את רשימת העסקים הפעילים בפארק צבאים.</p> <p><u>עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021:</u> אין עדכון.</p>	

נקודות ונושאים שנמצאים עדיין בתהליך ו/ או מעקב

1. **האון (0702) - תקציר דיונים קודמים:** מהעיתון דה מרקר, 26 באוגוסט: "קיבוץ האון הופך ליישוב קהילתי ואדמותיו יוחזרו למנהל מקרקעי ישראל". איילת פישמן (לשעבר יו"ר ועדת היישובים) פנתה לרשם האגודות השיתופיות שכתב כי קיבוץ האון נותר "קיבוץ". רענן אמויאל ממשרד החקלאות הביע פליאה כיוון שהיה חבר שותף בוועדה שקיבלה את ההחלטה ולדבריו אינם קיבוץ. שועי מממ"י בדק את הנושא במשרדו ולדבריו קיימות החלטות בין ממ"י ומטה הסדר של הקיבוצים אך הצדדים טרם חתמו על ההסכם. לאחר החתימה וביצוע הפעולות כאמור בהחלטה מעמד הקיבוץ ישתנה לקיבוץ קהילתי.

- **עדכון מישיבת הוועדה בפברואר 2018:** אודי מסר כי לא נרשמו אירועים מהפכניים, לפי החלטת הוועדה לתכנון ובניה התוכנית לשיווק מגרשים יצאה לפרסום ונמצאת כרגע בשלב ההמתנה להתנגדויות. בעוד כחודש (ממועד הישיבה) צפוי הרשם להגיע לביקור ביישוב על מנת לבחון את המצב.

- **עדכון מישיבת הוועדה ביולי 2018:** אודי מסר כי בענין רישום דירות על שם חברי הקיבוץ: יש תשריט של תב"ע אשר הוגש לאישורה של הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה. בעניין לשיווק המגרשים הנותרים לאנשים מבחוץ: החטיבה להתיישבות אשר הסכימה לקחת על עצמה את שיווק יתרת המגרשים, ממתנה עדיין ליישוב המחלוקת בין הקיבוץ לרמ"י, האם ישווקו במגרשים במכרז בלבד- ובכך תיווצר סכנת ל"יישוב רפאים" אשר חלק ניכר מבתיו משמשים אך כדירות נופש, או בפטור ממכרז- אשר יאפשר העדפה לאלה אשר רוצים להשתלב ביישוב באופן מלא.

- **עדכון שנמסר ע"י אודי אמיתי ב- 11 במרץ 2019:** התהליך מבוסס על הסדרה והסכם שיחתם בהתייחס לרישום מגרשים לחברים באגודה. שינוי הסיווג תלוי בדרך בה יסתיים ההליך המשפטי לגבי סוגיית זכויות למגרשים עבור תושבים שאינם חברים באגודה.

- **עדכון מישיבת הוועדה בדצמבר 2019:** אודי מסר כי ישנה הסכמה ש- 60% מהמגרשים ישווקו ע"י רמ"י והיתרה ע"י החטיבה להתיישבות (ולא ע"י מכרז), משרד השיכון מצדו אחראי על פיתוח התשתיות.

• **עדכון משיבת הוועדה במאי 2020:** אודי דיווח כי יש התקדמות בתהליך הרישום, אך עדין לא הסתיים. יש לעקוב על התהליך בכדי לוודא את עניין שינוי סיווג היישוב מקיבוץ ליישוב קהילתי.

• **עדכון משיבת הוועדה בספטמבר 2020:** אודי עדכן כי בסוף 2019 אושרו תצ"רים (תכניות לצרכי רישום – שלב הכרחי לרישום דירות החברים על שמם) בוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, והועברו אל רשות מקרקעי ישראל.

כמו כן, בעניין שיווק מגרשים לטובת קליטת משפחות חדשות – ב-22.9 עתידה היתה להתקיים פגישה לסנכרון ותיאום בעניין התכנון המפורט לשיווק במשרד השיכון אצל אסנת קמחי, בהשתתפות רמ"י, החטיבה להתיישבות, המועצה האזורית וכיו"ב. עם זאת, הסגר הצפוי בשל משבר הקורונה יוביל ככל הנראה לדחייה נוספת.

על אף הצעדים הנ"ל, שינוי הסיווג של היישוב מקיבוץ ליישוב קהילתי טרם בוצע.

עדכון משיבת הוועדה בדצמבר 2020: עדכון שהתקבל מאהוד אמיתי באמצעות המייל: כזכור, על פי החלטות ממשלה, הקיבוץ אמור לשנות את אופיו ולהפוך ליישוב קהילתי. שאלת דרך השיווק ועבור איזו אוכלוסייה, היתה שנים רבות במחלוקת. הושגה פשרה והחטיבה להתיישבות של הסוכנות קיבלה על עצמה לשווק את המגרשים לתושבים חדשים. יצוין כי יש כבר תב"א מאושרת. רישום בתי החברים הוותיקים מתקדם אף הוא.

לצורך המשך ההתקדמות, הועברו למחוז צפון של רמ"י המסמכים הרלוונטיים. מחוז צפון אמור להעבירם למטה רמ"י בירושלים. עדיאל שומרון, מנהל רמ"י, אמור להביא עם קבלת המסמכים את נושא פיתוח היישוב לשיבת הנהלה, על מנת שתצא הרשאה לחטיבה להתיישבות להוציא מכרז לפיתוח ולשיווק המגרשים, והכל לפי התב"ע שאושרה.

עדכון משיבת הוועדה באוקטובר 2021: אהוד עדכן באמצעות המייל כי לאור התמשכות אי ההסכמות בין הגורמים השונים בנושא שיווק המגרשים, הובא הנושא לאחרונה לפתחו של שר השיכון, ח"כ זאב אלקין, וכעת הכל ממתינים להחלטתו.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

2. **הקמת יישובים חדשים במחוז דרום – תקציר דיונים קודמים:** מיכל מריל ביקשה לעדכן כי ב-17 ליוני התקבלה החלטה של הולנת"ע על הקמת 5 יישובים חדשים

במבואות ערד (על כביש 80 / 35). מבין 5 היישובים מדובר גם על יישוב אחד לפזורה הבדווית, מדובר על החלטה ראשונית בלבד. עדיין יש לקיים דיון במועצה הארצית ולאחר מכן עובר להחלטת ממשלה- הנושא נמצא בשלבים ראשוניים בלבד.

- **עדכון מישיבת הוועדה ביוני 2016:** דליה ממשרד השיכון עדכנה כי צוות התכנון סיים את הכנת החלופות שיוצגו בפני הוועדה המחוזית, כמו כן ציינה כי ישנן התנגדויות, 2 יישובים בעלי סיכויים הגבוהים להקמה (דייה ושלח) ולשלושה הנותרים התנגדויות מגוונות (באזור שטחי אש, פזורה בדווית).

- **עדכון מישיבת הוועדה במרץ 2017:** חברי הוועדה זכו לשמוע מפיו של האדריכל אברי לבני ממשרד השיכון סקירה מקצועית בעניין הקמת היישובים: תכנון, ביצוע ויעדים. כמו כן חברי ועדת השמות הממשלתית כבר הקצו שמות רשמיים ליישובים: **רמת שלח** בין אשלים לפתחת ניצנה, **בשורה** (מוכר גם כנווה גוריון בין רביבים לרתמים, **עלה נגב** (מוכר גם כדניאל) צמוד דופן לקריית החינוך האזורית ולכפר השיקומי עלה נגב, **אשל הנשיא** צמוד למרכז החינוך האזורי של מוא"ז מרחבים ודיה מצפון מזרח לערערה בנגב.

- **עדכון מישיבת הוועדה בפברואר 2018:** מיכל מריל מסרה כי קיימת החלטת ממשלה ראשונה אך נכון למועד הישיבה עדין אין החלטה של מועצה הארצית כנדרש בנוהל.

- **עדכון מישיבת הוועדה בנובמבר 2018:** אין התקדמות במישור התכנוני, אך התקבל אישור מועדת השמות הממשלתית שאישרה את שמות היישובים כשמות רשמיים, פורסם בילקוט הפרסומים 7902 (עמ' 10418), למרות שעדין לא הוכרו כיישובים.

- **עדכון מישיבת הוועדה בדצמבר 2019:** מיכל מריל עדכנה כי נדרשת החלטת ממשלה בהמשך להחלטת המועצה הארצית וזו טרם נתקבלה. דליה בן אליהו ממשרד השיכון ביקשה לעדכן כי משרד השיכון מקדם תב"ע להפקדה עבור עלה נגב.

- **עדכון מישיבת הוועדה בספטמבר 2020:** דליה בן אליהו ממשרד השיכון עדכנה כי עבור היישוב עלה נגב (מוכר גם כדניאל), תכנית התב"ע אושרה בוועדה המקומית בחודש אוגוסט 2020. התכנית הוגשה להפקדה בוועדה המחוזית, כשהיא מותנית בהסדרת הקצאת הקרקע בכתב שיפוי.

• **עדכון משיבת הוועדה בדצמבר 2020:** חמשת היישובים החדשים הצפויים לקום ממערב לעיר ערד נמצאים במעמד של תכנית רעיונית לאור החלטת ממשלה. קיימת הרשאה לתכנון למשרד הבינוי והשיכון והחטיבה להתיישבות, בשטח של 12,000 דונם, אשר בתחומם נערך תכנון ראשוני ופרוגרמתי לגוש ההתיישבות ככלל וליישובים באופן פרטני. ועדת החקירה הגאוגרפית דרום לבחינת המעמד המוניציפאלי של המועצה המקומית מיתר ולבחינת שינוי גבולות בין המועצה המקומית מיתר לבין המועצה האזורית תמר, המועצה האזורית בני שמעון ושטח חסר מעמד מוניציפאלי, בחנה 3 חלופות בנוגע ליישובים אלו: [1] שיוך למועצה אזורית תמר. [2] שיוך למועצה אזורית אל קסום. [3] שמירה במצב הקיים באזור גלילי.

מכיוון שהיישובים הללו "על הנייר" עדיין, ואין קידום בפועל של התכנון שלהם, המליצה הוועדה להותיר את אזור הסימבולים כגליליים, עד לקידום תכנון בפועל של היישובים שיאפשר להבין טוב יותר את אופיים, היקפם ומיקומם המיועד. הסטאטוס המוניציפאלי שלהם יבחן בהמשך הדרך, בהתאם להתקדמות התכנונית.

עדכון משיבת הוועדה באוקטובר 2021: שרת הפנים איילת שקד הכריזה כי בכוונתה לקדם את הקמתם של חמישה יישובים חדשים בנגב (דוגמא לכתבה בנושא: https://beersheva.mynet.co.il/local_news/article/sksrcef).

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

3. **ואדי אל נעם - יישוב בדווי חדש - רקע:** יישוב בדווי, מדרום לשגב שלום ואליו מתוכננים לעבור כ- 7,000 תושבי הפזורה, תוכנן כיישוב עצמאי.

תקציר דיונים קודמים:

לפי עדכון שנמסר ע"י מיכל מריל ממנהל התכנון תכנון הישוב מתקדם בשני ערוצים מקבילים:

א. שינוי לתכנית המתאר המחוזית: תמ"מ/1/2/23/14/4 - ב-3.9.19 המועצה הארצית החליטה להסמיך את הולנת"ע לדון בתכנית ולקדמה. יש להניח שתתכנס בקרוב לדיון בולנת"ע.

ב. תכנית מתאר מקומית שמספרה 699-0669481 - בתאריך 29.7.19 החליטה הוועדה המחוזית להפקיד את התכנית בתנאים, והיא נמצאת בשלב מילוי תנאי ההחלטה ולקראת הפקדתה בפועל.

בתהליך מול ועדת השמות הממשלתית לא נרשמה התקדמות עדין לא הוחלט תחת איזה מועצה אזורית יישב (מוא"ז נווה מדבר/אל קסום).

מיכל מריל ממנהל התכנון עדכנה כי בתאריך 26.11.19 התקבלה החלטת הולנת"ע להפקיד את שינוי תמ"מ /4/ /14/23 /2/ 1 בתנאים, וכן התקבלו ההקלות הנדרשות מהולנת"ע עבור התכנית המפורטת. עם תיקון מסמכי התכניות בהתאם להחלטות התכניות יופקדו להתנגדויות.

• **עדכון מישיבת הוועדה במאי 2020:** מיכל מריל עדכנה שלא נרשמה התקדמות בתהליך.

• **עדכון מישיבת הוועדה בספטמבר 2020:** רונית ליברסאט עדכנה שהיישוב יתוכנן ככל הנראה כיישוב נפרד ולא כחלק משגב שלום, וישתייך למועצה אזורית נווה מדבר.

עדכון מישיבת הוועדה באוקטובר 2021: מיכל מריל עדכנה באמצעות המייל כי התכנית ליישוב מאושרת (פורסמה ברשומות: י"פ 9800, 8.8.21, עמ' 10141).

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

4. **יישוב דרוזי חדש – תקציר דיונים קודמים:** באמצעי התקשורת השונים פורסם ב-5.1.2016 כי המועצה הארצית לתכנון ובניה אישרה את הקמתו של היישוב הדרוזי במוא"ז גליל תחתון (סמוך לטבריה). מיכל מריל ממנהל התכנון עדכנה כי ההחלטה עברה את המלצת המועצה הארצית וכעת צריך לחזור להחלטת ממשלה שניה. עדכון שהועבר ע"י מיכל מריל ממנהל התכנון: כרגע אין שינוי בסטאטוס היישוב, אין החלטת ממשלה לעניין הקמתו לאחר שנדון במועצה הארצית.

• **עדכון מישיבת הוועדה בפברואר 2018:** מיכל מריל מסרה כי אין התקדמות מול מוסדות התכנון. מצד שני ועדת השמות כבר העניקה שם רשמי (מוקפא)-בני יתרו.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

5. **כסיף - תקציר דיונים קודמים:** יפעת הציגה ידיעה מתוך התקשורת והעיתונות-ynet נדלן ב-10.11.2013 כי הממשלה הודיעה על החלטה לאשר 2 יישובים חדשים בנגב – כסיף וחירן. כסיף מתוכננת להיות עיר חרדית חדשה בנגב.

הנושא של הקמת כסיף כבר נדון בוועדת היישובים וירד מסדר היום ב- 17 בנובמבר 2011 מכיוון שנכון למועד זה, עדיין לא היה אישור ממשלה לתוכנית. מוני ציין כי הקמת היישוב כסיף (יחד עם חירן עליו דובר בהחלטת הממשלה) צריכים לעלות לדיון במשרד הפנים לקבל החלטה מוניציפאלית האם יקבלו מעמד של מועצה מקומית או שישתייכו למוא"ז המתוכננת מבואות ערד שתכלול את היישובים החדשים.

- **עדכון מתאריך 22.3.2015:** ב-12.1.2015 ועדת המשנה של המועצה הארצית אמורה היתה לדון באישור התוכנית כולל התנגדויות. ב-15.1.2015 הולנת"ע החליט להמליץ למועצה הארצית לאשר את התוכנית להקמת היישוב.

מיכל מריל עדכנה כי מעבר לעדכון הנ"ל אין התקדמות ממשית ותבדוק האם הגיע לוועדה המחוזית.

- **עדכון משיבת הוועדה ביוני 2015:** דליה ממשרד השיכון עדכנה שע"פ דיווח של אגף התכנון הופקדה תוכנית לוועדה המחוזית וזו הוגשה להתנגדויות, הולנת"ע דן בתוכנית ודחה אותה. היועץ המשפטי ביקש דיון נוסף לחוות דעת נוספת כאשר במקביל משרד השיכון קיבל החלטה לקדם את התוכנית ומינה צוות תכנון, בתחילת חודש יולי מתוכננת להתקיים ישיבה ראשונה במחוז הדרום בעניין.

- **עדכון משיבת הוועדה ביולי 2017:** המתכננת העירונית ממשרד השיכון הגיעה לישיבת הוועדה והעבירה סקירה מקיפה בנוגע לכסיף. היישוב ממתין לאישור החלטת ממשלה שניה. עדכון במידע שהתקבל לאחר ישיבת הוועדה: ועדת השמות הממשלתית אישרה ליישוב, ככל שיוחלט על הקמתו, את השם "כסיף" כשם רשמי בישיבת הוועדה ביום חמישי ה- 17 באוגוסט 2017

- **עדכון משיבת הוועדה בפברואר 2018:** עדין ממתינים להחלטת הממשלה השניה, מצד שני עדין ישנם דיונים לגבי המעמד המוניציפאלי (שיוך למוא"ז או מועצה מקומית), כרגע נראה שעד שיוקם יהיה גלילי.

- **עדכון משיבת הוועדה בנובמבר 2018:** דליה ממשרד השיכון דיווחה כי טרם אושרה החלטת הממשלה השנייה, יחד עם זאת המשרד מקדם תב"ע לשלב א', המשרד נמצא בתאום מול משרד הפנים, מינהל התכנון ולשכות התכנון, ונמצא בדיוני הוועדה הגאוגרפית. כרגע שטח גלילי עד לאישור הממשלה.

- **עדכון שנמסר ע"י דליה בן אליהו בספטמבר 2019:** משרד השיכון התקדם בתכנון התב"ע 1:500 בינוי לפיתוח בכל השכונות, באזור התעסוקה והמע"ר כמו כן מתקדם בתכנון התשתיות על ציר 31. המשרד ביצע תיאום מול כל הגורמים הרלוונטיים לקבלת אישורים.
- **עדכון משיבת הוועדה במאי 2020:** אין התקדמות. דליה ממשרד השיכון דיווחה שעם כניסתו של שר השיכון החדש מקווים לקדם את החלטת הממשלה השנייה.
- **עדכון משיבת הוועדה בספטמבר 2020:** דליה בן אליהו ממשרד השיכון עדכנה כי השר שהתפטר לא הגיש עדיין את ההחלטה השנייה לאישור הממשלה, ולכן אין עדכון.
- **עדכון משיבת הוועדה בדצמבר 2020:** דליה בן אליהו עדכנה שהסטטוס של היישוב עדיין לא השתנה. אין עדיין החלטת ממשלה שנייה. דליה דיברה עם נציגת אגף תכנון במשרד, שאמרה שתיפתח אפשרות שבשבוע הבא זה יוצג לממשלה להחלטה שנייה.

ועדת החקירה הגאוגרפית דרום לבחינת המעמד המוניציפאלי של המועצה המקומית מיתר ולבחינת שינוי גבולות בין המועצה המקומית מיתר לבין המועצה האזורית תמר, המועצה האזורית בני שמעון ושטח חסר מעמד מוניציפאלי, המליצה להותיר את השטח גלילי בעת הזו, שכן אין בשלב זה תכנית שהוגשה למוסד תכנון שעל פיה ניתן לקבוע קו גבול ליישוב. כמו כן, על פי המסמך שפרסמה הוועדה, משרד השיכון הציג בדיון כי העיר עתידה להיות מוקמת על ידי מינהלת ייעודית, ועל כן אין צורך לשייך את השטח לרשות מקומית שתפתח את העיר הקרבה עד לגדילתה.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

6. **מלכישוע (1154) - תקציר דיונים קודמים:** יישוב מוסדי במוא"ז עמק המעיינות, בשנת 2016 התקבלה פניה למשרד הפנים מממונה מחוז הצפון להנחיה וסיוע בשינוי סיווג היישוב מיישוב מוסדי ליישוב קהילתי לאחר קבלת אישורים להרחבת היישוב.
- שינוי סיווג יישוב ממוסדי לקהילתי בעיקרו מונציפאלי מקבל הכרה כוועד מקומי.

ברמה התכנונית מיכל מריל מסרה כי הוגשה תכנית לוועדה המחוזית (מספר תוכנית 202-0404715) וב- 20/9/2018 אושרה התוכנית ויש פרסום לתוקף ברשומות 7943 ע"מ 272 .

לאחר פרסום אישור התוכנית, חוזר לשולחנו של משרד הפנים בנוגע לאישור הקמת ועד מקומי ביישוב ועדכון ברשומות.

• **עדכון מצב מתאריך ה-11.9.2019:** הוסכם והובהר לאנשי המועצה כי יתקדמו במקביל בשני מישורים:

1. ועדת השמות- שינוי שם היישוב.

2. הסדרת קו כחול ליישוב

לאחר שיחה עם נציגת המועצה נמסר כי נרשמו כאגודה קהילתית אצל רשם האגודות השיתופיות, בהתאם להתקדמות הנ"ל יבוצע שינוי סיווג היישוב.

• **עדכון משיבת הוועדה במאי 2020:** עדין אין התקדמות באף אחת מהזירות.

• **עדכון משיבת הוועדה בספטמבר 2020:** סיון עדכן כי מ"א עמק המעיינות פנו בנושא ומחכים להחלטת ועדת השמות. במקביל, הוועדה הגיאוגרפית אמורה לקבוע את הקו הכחול של היישוב.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

7. **נוהל/מדריך הקמת יישובים - תקציר דיונים קודמים:** מדריך בין משרדי שיפוט ויסדיר את תהליכי הקמת יישובים מכל הזווית השונות: משרד הפנים, רשות האוכלוסין, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד השיכון, מינהל התכנון, המועצה הארצית לתכנון ובניה, ועדת השמות, פרסום ברשומות.

יש הסכמה גורפת בחשיבות הכנת המדריך כאשר המקום הנכון ממנו יצא המדריך הוא ועדת היישובים שמהווה פלטפורמה עבור כל הגורמים המעורבים. בקרב חברי הוועדה קיים ידע רב שאינו כתוב, ישנם חברים שמתחלפים וחלקם פורשים לגמלאות. ישנה הסכמה כוללת של חברי הוועדה בצורך אך עדין לא גובש המתווה להוצאת הפרויקט לפועל.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-9.12.2020: נקבע כי יפעת ומיכל שטרנפלד ינסחו רשימת נושאים למדריך. רשימת הנושאים תישלח לחברי הוועדה, ועבור כל סוגיה ירכז כל חבר ועדה את המידע הרלוונטי בנושא מהזווית של התחום שלו. לצורך כך, ייקבעו פגישות ולוחות זמנים להעברת המידע, כאשר השאיפה היא שבכל רבעון

יטופל נושא אחד או שניים. מיכל שטרנפלד תרכז ותערוך את החומרים שיישלחו לכדי מדריך.

עדכון משיבת הוועדה באוקטובר 2021: נבנה תרשים זרימה המתאר את השלבים בדרך להקמת יישוב חדש.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: עודכן תרשים הזרימה שהוצג בישיבה הקודמת (ראה [נספח 1](#)).

8. תעתיק - תקציר דיונים קודמים: קבצי התעתיק החדש הועברו ליפעת בחודש פברואר 2011. בדיקה של הקבצים על ידי יפעת העלתה מספר בעיות:

- בקבצים חסרים מספר יישובים שלא קיבלו תעתיק ומנגד יישובים רבים (מבוטלים מאוחדים וכדומה) שקיים להם תעתיק ללא צורך.
- כמו כן נמצא כי קיים מספר לא קטן של יישובים להם ניתנו מספר אפשרויות של תעתיק, כך שלא ברור איזה תעתיק הוא הרלוונטי לקובץ היישובים. לפי דבריו של רון ישנם שימושים וצרכים שונים ולכשייסגר הרשימון יובהר בבהירות מה רלוונטי.
- רון קנטור עדכן כי ב- 3 ביולי 2011 מינתה הממשלה ועדת שרים לאישור נוסח אחיד לאיות שמות היישובים מעברית לאנגלית וערבית. ועדת השרים היא ועדה ייעודית לאישור הרשימון וזו אמורה הייתה להתכנס ב- 8 באוגוסט, במקביל רון עדכן כי שר התחבורה פנה לוועדה בבקשה ששמות היישובים יתועתקו ע"פ כללי התעתיק ולא ע"פ מסורת הכתיבה. מסתמן כי בסופו של דבר יהיה דיון על שמות בעלי מסורת כתיבה. על פי עדכון של רון הוועדה התכנסה במועדה אך בכדי לאשר סופית יצטרכו להתכנס שוב.
- יפעת פנתה לרון בבקשה שלאחר שייסגר הרשימון הוא יעביר קובץ מסודר של תעתיק היישובים, כולל סמל יישוב באופן בו לכל יישוב תעתיק אחד בלבד.
- **רון עדכן ב- 23 בדצמבר 2012:** ההחלטות הוקפאו- להלן ציטוט פרוטוקול ישיבת הוועדה בעניין " נוסחו הסופי של פרוטוקול הישיבה לא הופץ וההחלטה לא קיבלה תוקף של החלטת ממשלה משום שלחברי ועדת השרים היו הערות לפרוטוקול ועד שהדורים יושבו, כבר הודיע ראש הממשלה על קיום הבחירות לכנסת. בשל כך החליט יו"ר ועדת השרים שלא להפיץ את הפרוטוקול ולהמתין עם קידום הנושא על לכינונה של הממשלה ה-33".

- **עדכון מישיבת הוועדה בפברואר 2018:** סיון עדכן כי בישיבת האחרונה נמסר כי מתקדם מהלך יחד עם משרד התחבורה בקידום אישור התעתיק. מזכיר הממשלה דיווח למשה שרון (יו"ר ועדת השמות) כי אין צורך בהחלטת ממשלה. הוחלט: ממתנינים להתקדמות אופרטיבית.
- **עדכון ממרץ 2019:** בפגישה שהתקיימה עם סיון להבי, חבר בוועדת השמות הממשלתית, יש לבדוק היכן עומדים הדברים מכיוון שלהבנתו חלק מהרשימון אושר וייתכן וניתן לעדכן את התעתיק גם אם לא במלואו.
- **עדכון מדצמבר 2019:** בישיבה שהתקיימה בחודש ספטמבר בה השתתפה תמי כהן, מרכזת ועדת השמות. יפעת וסיון ביקשו מתמי לבדוק איזה החלטות לגבי עדכון תעתיק שמות היישובים אושרו וניתנים לשינוי ועדכון בקובץ היישובים. לאור העיכובים הממושכים מאז 2011 באישור התעתיק החדש יתכן ויש אפשרות לבצע עדכונים חלקיים. עדין לא התקבלה תשובה ומכאן נבקש מתמי לבדוק מה ניתן להעביר ובהתאם להחלטות נבדוק היתכנות לעדכון בקובץ היישובים.
- **עדכון מישיבת הוועדה במאי 2020:** תמי עדכנה שבתקופה האחרונה כתבי המינוי של חברי הוועדה לא חודשו, יש צורך בכינוס הממשלה החדשה. במקביל ציינה כי חלק מהרשימונים אושרו, אך הם אינם מתייחסים ליישובים אלא למחלפים. יתכן ועם כינוס הוועדה מחדש יתחילו להתפרסם גם שמות היישובים שאושרו.
יפעת ביקשה להעלות כמה נקודות בעניין:
 1. בכדי שנוכל לעדכן בהתאם את בסיס הנתונים יש צורך בפלטפורמה מסודרת להעברת המידע (קובץ דיגיטלי חד ערכי)
 2. יתכן והעדכונים יצאו במקבצים ולא כרשימה שלמה, יש לשקול כיצד מתייחסים לעדכון בקבצים השונים, האם לבצע עדכון חלקי או להמתין לעדכון הכולל.
- **עדכון מישיבת הוועדה בספטמבר 2020:** תמי כהן העבירה ללמ"ס קובץ הכולל תעתיק בלטינית אחד בודד של היישובים העבריים, אשר קיבל את אישורם של משה שרון ויואל אליצור מוועדת השמות ועודכן ברשימון. יפעת העלתה את השאלה האם מה שמתפרסם ברשימון הוא התעתיק שמקבל מעמד רשמי מול ועדת השרים. עם זאת, מאחר והרשימון טרם יצא לאור ופורסם, כרגע נראה שאין לקובץ מעמד רשמי.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: טרם חודשו כתבי המינוי של ועדת השמות הממשלתית.

9. רמת טראמפ (סמל מוקפא 1379) - תקציר דיונים קודמים: ב-16 ביוני 2019 פורסמה החלטת הממשלה 4607 שאומרת כי יש הסכמה לצאת לדרך ארוכה לנסות להקים יישוב בשטח המדובר (בסמוך ליישוב קלע שבמוא"ז גולן), כל זאת בכפוף לאישור של כל הגופים המוסמכים. ועדת השמות הממשלתית אישרה שם רשמי ליישוב המתוכנן - **רמת טראמפ**. דליה בן אליהו ממשרד השיכון עדכנה כי ב-14 יוני 2020 קיבלה הממשלה החלטה סופית להקמת היישוב וקידום התכנון על ידי משרד הבינוי והשיכון. מספר ההחלטה 98:

https://www.gov.il/he/departments/policies/dec98_2020

- **עדכון מישיבת הוועדה במאי 2020**: החלטת הממשלה השנייה להקמת היישוב מאפשרת מתן סמל יישוב מוקפא (1379) עד לסיום כל התהליכים התכנוניים ועד למעבר של תושבים למקום לצורך רישום במרשם האוכלוסין.
- **עדכון מישיבת הוועדה בספטמבר 2020**: דליה בן אליהו ממשרד השיכון עדכנה כי על פי המלצת המועצה הארצית לתכנון ולבנייה מס' 632 מה-6.8.2019, הומלץ לממשלה על הקמת היישוב החדש רמת טראמפ. כעת ממתינים להחלטת ממשלה שנייה.
- **עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-9.12.2020**: דליה עדכנה כי מקדמים שיווק של 100 יחידות דיור בשלב א', בהקצאה של 3 מיליון שקל. זאת תהיה השכונה הראשונה ביישוב.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: ב-12.12.2021 חתמה השרה שקד על המלצות הוועדה הגיאוגרפית הגליל העליון והעמקים להקמת ועד מקומי רמת טראמפ בשטחה של המועצה המקומית גולן, בסמוך ליישוב קלע. פנו לעדכון צו המועצות האזוריות בהתאם. ברגע שיעודכן בחוק, יופשר הסמל ויעודכן במערכת "אביב".

10. שמות יישוב – שמות זמניים - תקציר דיונים קודמים: שמות היישובים נקבעים על ידי ועדת השמות הממשלתית תחת משרד ראש הממשלה. בקובץ היישובים כיום ישנם 4 יישובים ששם זמני ועוד 8 מוקדי תעסוקה (שאינם מהווים יישובים), כלומר

ועדת השמות עדין לא קיבלה החלטה לגבי השם הרשמי הקבוע. במקרים אלה לפי פרסום ועדת השמות מתווספת כוכבית (*) בשם היישוב. מצ"ב רשימת היישובים: בנימינה גבעת עדה*, מודיעין-מכבים-רעות*, סביון* ותרובין אצאנע (יישוב)*. התקבלו מספר פניות ובקשות של אנשים שעובדים עם הנתונים בקובץ היישובים והסבירו את הקושי הקיים עם התו (*) בעבודה עם בסיסי נתונים וביקשו להעלות את האפשרות של עדכון סטאטוס שם היישוב כמשתנה נפרד כך שלא יהווה בעיה במהלך עבודתם: פרסומים, קריאת נתונים, הכנת מפות וכדומה. לחיזוק טענתם אף המציאו צילומי שלטים בכניסה ליישובים בהם הכוכבית אינה מופיעה. בישיבה הוועדה האחרונה השתתפה מרכזת ועדת השמות והמידע הועבר לידיעה יחד התייחסות של סיון לעניין שלאחר שיחתמו מחדש כתבי המינוי לחברי ועדת השמות יש להעלות לדיון את נושא שמות היישובים האלה ולקבל החלטה. דורית יצקן מרשות האוכלוסין ציינה כי במערכת אביב בשמות יישובים אלה הכוכבית לא קיימת מאותה הסיבה שלא ניתן לעבוד עם הכוכבית במערכת המרשם.

עדכון מישיבת הוועדה במאי 2020: הנושא ייבדק על ידי תמי מוועדת השמות ובהתאם נגבש החלטה להמשך (יחד עם קידום מתן שם רשמי לאלו הזמניים).

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: טרם חודשו כתבי המינוי של ועדת השמות הממשלתית.

11. שמות יישובים ורחובות במספר שפות - תקציר דיונים קודמים:

- **ישיבת הוועדה במאי 2020:** מאיר לוי ביקש לשתף ולהעלות לדיון בקשה שעלתה בתקופת החרום האחרונה (מרץ-מאי). בתקופה זו משרד הפנים ורשות האוכלוסין היו צריכים לשלוח הודעות לאזרחים ביישובים שונים כולל היישובים הלא יהודיים. במצב הזה היה צורך במשיכה של שמות היישובים והרחובות בשפה הערבית ובשפות נוספות ומכיוון שלא היה מקור מנהלי עם המידע בוצעה עבודה מאולתרת נוכח המצב ונעשה תרגום בחלק מהמקרים לערבית ורוסית. בקובץ היישובים כיום אין את שם היישוב בערבית ובמערכת אביב של מרשם האוכלוסין אין את שם הרחוב בערבית. גם בלמ"ס יש צורך בשמות היישובים בשפה הערבית לתפעול מערכות סקרים ומפקד. מאיר ביקש לבחון את התהליך מול הוועדות המוניציפאליות ברשויות עבור שמות הרחובות. תמי כהן, מוועדת השמות עדכנה כי לגבי שמות היישובים בשנים האחרונות

תמיד מצטרף שם היישוב גם בתעתיק ערבי אך יש לבדוק לגבי כלל רשימת היישובים, יתכן ולא קיים עבור יישובים ותיקים. הוחלט כי תבצע בדיקה במסגרת ועדת השמות עם חידוש כתבי המינוי של חברי הוועדה. בהתייחס לשמות הרחובות העניין מורכב יותר מאיר יעלה את הנושא בפעם הבאה שתתכנס הוועדה לאישור שמות הרחובות במשרד הפנים.

- **עדכון משיבת הוועדה בספטמבר 2020:** תמי כהן העבירה ללמ"ס קובץ הכולל תעתיק לטיני ותעתיק בערבית של היישובים העבריים, אשר קיבל את אישורם של משה שרון ויואל אליצור מוועדת השמות ועודכן ברשימו. עם זאת, מאחר והרשימון טרם יצא לאור ופורסם, היא תברר האם ניתן לעשות בהם שימוש באופן רשמי.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: טרם חודשו כתבי המינוי של ועדת השמות הממשלתית.

12. הקמת יישובים חדשים עבור האוכלוסייה הבדואית בנגב:

תקציר דיונים קודמים: מדובר בנושא שנידון בעבר תחת הנושא של "הקמת יישובים חדשים במחוז דרום".

עדכון משיבת הוועדה בספטמבר 2014: מיכל מריל ביקשה לעדכן כי ב-17 ליוני התקבלה החלטה של הולנת"ע על הקמת 5 יישובים חדשים במבואות ערד (על כביש 80 / 35).

מבין 5 היישובים מדובר גם על 2 יישובים לפזורה הבדווית (רח'מה ורמת הציפורים) מדובר על החלטה ראשונית בלבד. עדיין יש לקיים דיון במועצה הארצית ולאחר מכן עובר להחלטת ממשלה- הנושא בשלבים ראשוניים בלבד.

עדכון משיבת הוועדה בדצמבר 2020: התקבל מסמך הצעה להחלטה בנוגע להקמת 3 יישובים עבור האוכלוסייה הבדואית בדרום – רח'מה, עבדה וכתף אברהם (ח'שם זאנה).

באזור **כתף אברהם (ח'שם זאנה)** מתגוררים כיום כ-5000 תושבים (כ-1000 בתי אם). ח'שם-זאנה הינו כפר בלתי מוכר, הקיים טרם הקמת המדינה, ובו מתגוררת פזורה בדואית במשך מספר דורות. משפחות רבות באזור מתגוררות כיום בשטח התוואי המתוכנן של כביש 6, המיועד לביצוע בשנים הקרובות. השטח המוצע ליישוב

הכפרי-חקלאי הוא מזרחית לב"ש בשטח דרומי לכביש מס' 25 ולמושב נבטים, בין היישוב שגב שלום ואבו תלול.

עבדה – בתאריך 26.2.2019 המליצה הולנת"ע על הפקדת תמ"מ 4/14 שינוי 89 – תכנית מתאר מחוזית שמטרתה הקמת יישוב קבע כפרי-תיירותי חקלאי בדואי חדש בהר הנגב 'בעבדה', שיפותח בשלבים ויקלוט את אוכלוסיית התושבים ממטה העזזמה והג'נאביב, והיושבת במספר ריכוזים בהר הנגב, בתחום שבין שדה בוקר למצפה רמון. ב-7.5.2019 החליטה המועצה הארצית להמליץ לממשלה על הקמתו של היישוב החדש עבדה, ובכפוף לקבלת החלטת ממשלה סופית על הקמתו של היישוב, להפקיד את תמ"מ 89/14/4. בהתאם להמלצת המועצה הארצית לתכנון ובנייה יבוטל מיקומו של הסימבול שאושר ליישוב ברמת ציפורים במסגרת תמ"מ 65/14/4 וימוקם סימבול ליישוב חדש בעבדה, כמוצע בתמ"מ 89/14/4.

רח'מה – מיועדת להתיישבות הבלתי מוסדרת באזור ירוחם. כוללת כ-300 משפחות בדואיות (כ-1500 תושבים), ב-16 ריכוזים עיקריים הנמצאים בחפיפה לתחום השיפוט של המועצה המקומית ירוחם ושל המועצה האזורית רמת הנגב. התיישבות זו משתייכת לקבוצת סארחין ממטה שבטי העזזמה. עד היום לא התקבלה החלטת ממשלה על הקמת היישוב. המיקום: צפון מזרחית למועצה המקומית ירוחם, ממערב לדרך 204. מתאימה גם להסדרת מגוריהם של כ-300 משפחות נוספות המתגוררות באופן לא מוסדר באזור נחל סכר, באזור צומת הנגב ובמזרח דימונה.

נראה כי בשלב זה אין עדיין החלטת ממשלה לגבי אף אחד מהישובים הללו. סיון קיים שיחה עם מתכנן מחוז דרום, שציין את היישובים הללו ואמר שמבין שלושת היישובים חלקם בשלים יותר להתקדמות וחלקם פחות.

כמו כן, ליישובים הללו אין שם מאושר בוועדת השמות. העניין עבר לבדיקתה של תמי, וברגע שיחודשו כתבי המינוי של ועדת השמות אפשר יהיה להתקדם עם זה.

רונית ליברסאט הציגה התנגדות של רמ"י להקמת היישובים הללו, אשר נשלחה ליועמ"ש הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב, וזו תמציתה:

הקמת יישובים חדשים כעת, או אף הכרזה על הקמת היישוב, ללא הסדרה של הפזורות מחוץ ליישובים שכבר אושרו, וללא התחייבות ממשית להסדרה קניינית והסדרה של מכלול הסוגיות האקוטיות שבמחלוקת, לא רק שלא תביא לקידום ופתרון הנושא אלא תוביל לכישלון חרוץ של הסדרת הפזורות ליישובי הקבע הקיימים ובכלל. הצהרה על כוונת המועצה הארצית להקים יישובים חדשים, יש בה כדי לעודד עבירות בניה ופלישות לקרקעות מדינה ולתת לגיטימציה להתקבעות

האוכלוסייה בשטח שהוכר כביכול כיישוב חדש. כמו כן, נראה כי אין הלימה בין הצעה זו לבין מדיניות המועצה הארצית בדבר הקמת יישובים חדשים, כפי שנקבעה בנוהל עבודה מטעמה עוד בשנת 2005 בהמשך להנחיית היועץ המשפטי לממשלה בעניין. קבלת החלטה כיום על הקמת יישובים חדשים או אף בדיקה באשר להיתכנות להקמת יישובים חדשים, תביא לפגיעה קשה ושמיטת הקרקע תחת הפעולות שנעשו בשנים האחרונות ובכללן תכנית החומש, הגדלת הפיצוי בהחלטות מועצת מקרקעי ישראל ועוד. הנושא עלה לישיבת הממשלה האחרונה שהיתה, ובשל התנגדות של מספר שרים ירד מסדר היום, אך סביר להניח שיעלה שוב לדיון.

לסיכום, מדובר בנושא שנמצא בתחילת הדרך. יעבור לרשימת הנושאים במעקב.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: בתאריך 3.11.2021 התקבלה החלטת ממשלה ראשונה (החלטה 579) להקמת היישובים עבדה, רח'מה וכתף אברהם (ח'שם זאנה). יש לברר האם השמות מאושרים בוועדת השמות, ומה יהיה מעמדם המוניציפלי. כפי שנראה עכשיו, מסתמן שעבדה יהיה חלק ממ"א רמת נגב, ח'שם זאנה יהיה חלק מאל קסום ורחמה יהווה שכונה בירוחם, כלומר לא יוקם כיישוב חדש. לא ניתן מנדט עדיין לוועדה גיאוגרפית.

מיכל מריל עדכנה כי ח'שם זאנה יובא ככל הנראה לדיון במועצה הארצית כבר בתחילת חודש ינואר. עוד עדכנה כי לעבדה כבר יש תכנית מאושרת.

דליה תבדוק מול אגף התכנון במשרד הבינוי והשיכון מה הסטטוס של היישובים הללו ומה החלק של משרדה בקידום העניין.

13. היישוב חנון:

רקע: התקבל מסמך הצעה להחלטה לבחינת הקמת יישוב קהילתי פרברי חדש באזור עוטף עזה, חנון (שם זמני), המיועד לכ-500 משפחות, בתחום המועצה האזורית שדות נגב, במרחב המצוי מזרחית לקיבוץ סעד. היועצים המשפטיים במשרד הפנים, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, משרד הבינוי והשיכון ומשרד האוצר – אישרו כי אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה כמוצע.

ישיבת הוועדה בדצמבר 2020: דליה עדכנה כי הקמת היישוב אושרה בממשלה בהחלטה ראשונה – החלטת ממשלה 511 מיום ה-8.11.20. משרד הבינוי והשיכון קיבל להכין תסקיר.

שם היישוב צריך לעבור להחלטת ועדת השמות.

סמל יישוב מוקפא יינתן רק אחרי שתתקבל החלטה שניה.

רונית ליברסאט ציינה כי היישוב הזה מוצע להקמה דרומית לשדרות. סקר שנערך ברמ"י מצא שאפשר להרחיב את שדרות ב-12,000 יחידות דיור (היישוב חנון אמור לכלול, כאמור, כ-500 יחידות דיור). סיון ציין כי אם הטענה היתה שאפשר להרחיב את סעד, ניתן היה לדון בכך, אולם מאחר ומדובר במועצה אזורית שרוצה להרחיב את היישובים הכפריים שלה, אותם אנשים לא ימצאו מענה התיישבותי בשדרות או נתיבות העירוניים.

עדכון משיבת הוועדה באוקטובר 2021: דליה עדכנה כי לאחר החלטת ממשלה ראשונה, משרד הבינוי והשיכון התבקש להציג תסקיר השפעה על הסביבה לגבי היישוב חנון. התסקיר עבר לדיון בלשכת תכנון דרום, ואמור להגיע לאישור המועצה הארצית, כחלק מאישור תכנית המתאר המהווה תנאי לפני קבלת החלטת ממשלה שנייה (ראה תרשים זרימה בנספח 1).

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: דליה ביקשה לעדכן כי בתחילת חודש ינואר יעלה עניין היישוב לדיון במועצה הארצית. במשרד הבינוי והשיכון מקווים שהמועצה תמליץ לממשלה לקבל החלטה שניה, ובמידה וזה יקרה הם יתחילו בתכנון התב"ע במקום.

14. יישובים לביטול במערכת אביב:

רקע: יוזמה של אלי לוי, במסגרתה יעשו סדר ביישובים אשר בוטלו בלמ"ס אך טרם בוטלו במערכת "אביב" של רשות האוכלוסין, מכיוון שנותרו תושבים הרשומים בהם. עד כה במסגרת היוזמה בוטל במערכת "אביב" היישוב שעורים (סמל ישוב 1299), שבוטל רשמית עוד בשנת 1998 והורד ממצבת היישובים הרשמיים בלמ"ס, לאחר שלא נותרו תושבים שרשומים ביישוב. מאיר לוי העביר לאלי לוי רשימה של כל היישובים אשר בוטלו בלמ"ס, כולל יישובי חבל עזה ויו"ש שפוננו (21 יישובים סה"כ, 15 מתוכם הם יישובי חבל עזה ויו"ש):

1. בת חצור – סמל ישוב 1401.
2. חצר בארותיים – סמל ישוב 1409.
3. חצרות חולדה – סמל ישוב 1402.
4. חצרות יסף – סמל ישוב 1404.
5. חצרות כ"ח – סמל ישוב 1405.
6. יתיר – סמל ישוב 1329.

7. יישובי חבל עזה ויו"ש:
- א. אלי סיני – סמל ישוב 5428.
- ב. בדולח - סמל ישוב 5432.
- ג. בני עצמון – סמל ישוב 5425.
- ד. גדיד – סמל ישוב 5429.
- ה. גן אור – סמל ישוב 5431.
- ו. גני טל – סמל ישוב 5424.
- ז. גנים – סמל ישוב 3758.
- ח. דוגית – סמל ישוב 5435.
- ט. חומש – סמל ישוב 3642.
- י. כדים – סמל ישוב 3729.
- יא. נווה דקלים – סמל ישוב 5427.
- יב. ניסנית – סמל ישוב 5426.
- יג. נצר חזני – סמל ישוב 5410.
- יד. קטיף – סמל ישוב 5423.
- טו. שא-נור – סמל ישוב 3711.

אלי ציין כי היישובים הנותרים נמצאים בבדיקה, והתקווה היא שעד סוף השנה או תחילת שנה הבאה יבוטלו כולם.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

15. **מועצה מקומית בני עי"ש:** סיון עדכן אודות פנייה שהתקבלה לפני שבוע מהמועצה המקומית בני עי"ש. הם הולכים לקראת גידול ופיתוח משמעותי, ורוצים למתג את עצמם קצת אחרת. לצורך כך, הם מעוניינים להניע תהליך של שינוי שם היישוב תוך שיתוף הציבור והעלאת הנושא בפני ועדת השמות הממשלתית.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: טרם חודשו כתבי המינוי של ועדת השמות הממשלתית.

16. **פערים בשמות יישובים בין מקורות רשמיים שונים:** התקבלה פנייה ממפ"י אודות חוסר התאמה של חלק משמות היישובים המתפרסמים על ידי הלמ"ס לכללי האקדמיה ללשון עברית, אשר משרדי הממשלה מחויבים על פי חוק לפעול לפיהם. על פי חוק המוסד העליון ללשון העברית, תשי"ג – 1953, סעיף 10: "החלטות המוסד בענייני דקדוק, כתיב, מינוח או תעתיק שנתפסו ברשומות על ידי שר החינוך והתרבות, יחולו על מוסדות החינוך והמדע, על הממשלה, מחלקותיה ומוסדותיה ועל הרשויות המקומיות".

בעקבות הפנייה, ובהמשך לסוגיית התאמת השמות בין קובצי הלמ"ס למשרד הפנים (ראה מקרה יהוד/יהוד-מונוסון לעיל), התבצעה בדיקת השוואה בין שמות היישובים

כפי שהם רשומים במערכת "אביב" של משרד הפנים, לשמות היישובים המתפרסמים בקובץ היישובים של הלמ"ס. ההשוואה העלתה כי ישנם פערים רבים בין שני המקורות הללו, ובין כל אחד מהמקורות לרשימה ה"תקנית" שהעבירה מפ"י. כך למשל, עלה כי במערכת "אביב" של משרד הפנים, כל הקריות רשומות עם י' אחת ובקובץ יישובים של הלמ"ס עם שתיים. לפי כללי האקדמיה ללשון עברית, יש לכתוב אותן על יו"ד כפולה.

סיון ציין כי כפי שהוא רואה את זה, ישנם 4 מקורות - מרשם האוכלוסין, חוק, קובץ יישובים וגופים ממשלתיים (כדוגמת מפ"י, שילוט של משרד התחבורה וכו'), ויש ליצור סנכרון ביניהם ככל הניתן. בנוגע לכתוב על פי כללי האקדמיה ללשון עברית, סיון פנה ליועץ המשפטי של משרד הפנים, שאמר שיש לבדוק מהו המועד בו פורסמו כללי האקדמיה הרלוונטיים, אל מול המועד בו ניתן שם היישוב הרשמי. זאת מאחר ואם הכללים פורסמו לאחר מתן השם, אין מקום לשנות אותו. אי אפשר לשנות את שם היישובים בכל פעם שיש כלל חדש, אלא יש לפעול לפיו **מרגע פרסומו ואילך**.

עדכון מישיבת הוועדה באוקטובר 2021: נשאלת השאלה האם כאשר שם יישוב מתקבל במועד מסוים, וחלים עליו כללים בלשניים מסוימים, האם יש לשנות אותו כאשר הכללים משתנים. על פי חוות הדעת של עו"ד יהודה זמרת, היועץ המשפטי במשרד הפנים, השינויים בכללים הבלשניים צריכים להיות מיושמים מרגע השינוי ואילך, ולא רטרואקטיבית. יש להעלות את הנושא לדין בוועדת השמות הממשלתית, אולם טרם חודשו כתבי המינוי של הוועדה.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

17. הסדרת מעמדם של יישובים ביו"ש ושיוכם למועצות האזוריות:

רקע: בהמשך למאבק ציבורי תקשורתי של גוף שנקרא "התיישבות צעירה" ביו"ש, שרצה להוביל להסדרה של יישובים, התקיים גם שיח ממשלתי השוקל לקדם את העניין. התקבל לידינו מסמך הצעה להחלטה, המתייחס להתיישבויות ביהודה ושומרון אשר מתנהלות כיישוב לכל עניין ודבר, אבל אינן מוסדרות ומוכרות באופן רשמי כיישוב. המסמך כולל התייחסות למקומות הבאים:

- **עשהאל** – מבקשים את הסדרת מעמדו כיישוב עצמאי במסגרת המוניציפאלית של המועצה האזורית הר חברון, בהמשך להחלטת הממשלה מס' (הת/42) מיום 16.1.1983 (החלטה מס' 13). היישוב עלה לקרקע בשנת 2001. במקום מעל 85 מבנים והוא מונה מעל 400 איש. היישוב ממוקם על אדמות מדינה מוכרזות, בקו כחול עדכני משנת 2011.

- **אביגיל** – מבקשים את הסדרת מעמדו כיישוב עצמאי במסגרת המוניציפאלית של המועצה האזורית הר חברון. היישוב עלה לקרקע ב 10/2001 במקום מעל 50 מבנים ומעל 200 תושבים. בתאריך 4/8/16 הודיעה המדינה לבג"ץ כי בכוונתה להסדיר את האתר באמצעות אישור תכניות הבניה במקום. לאחר דיון שנערך עם נציגי היועץ המשפטי לממשלה ורשויות התכנון, סוכם כי האופן הראוי להסדרת האתר הינו אישור היישוב כיישוב עצמאי ולא כחלק מהיישוב הסמוך סוסיה (3756). היישוב ממוקם על אדמות מדינה מוכרזות, בקו כחול עדכני משנת 2012.

- **אבנת** – מבקשים את הסדרת מעמד המוסד החינוכי אבנת כיישוב עצמאי המנוהל על ידי ועד מקומי נפרד מהוועד המקומי מצפה שלם (3610) (אשר בתחום שיפוטו הוא נמצא כעת), במסגרת המוניציפאלית של המועצה האזורית מגילות. זאת בהמשך להחלטת הממשלה להקמת מאחז נח"ל אבנת בשנת 1987. ב-27.11.2009 אושרה במקום תב"ע מס' 611 למוסד חינוכי מכללת אבנת ובמסגרתה מגורי צוות. כיום מתגוררות במקום מעל 40 משפחות. המרחק בין יישוב האם מצפה שלם לאבנת הוא 12.5 ק"מ בקו אווירי, בשל כך לא ניתן לקדם בניית יחידות דיור נוספות במקום במסגרת תוכנית המוסד החינוכי. לפיכך, נדרשת הממשלה לאשר את הפרדת המוסד החינוכי מיישוב האם והכרה באבנת כיישוב עצמאי בתחום המועצה האזורית מגילות. יש יישוב בשם אבנת (3786), אבל במסמך ההתייחסות היא למוסד חינוכי אבנת, שכלל הנראה נפרד מהיישוב.

- **קדם ערבה** - בשנת 1981 החליטה הממשלה (הת' 29) על הקמת מאחז נח"ל בית-הערבה (3645), ובשנת 1983 (הת' 4) הוחלט על אזרוחו. בחלקו המערבי של היישוב מתפתח אתר הקבע של הקיבוץ וממזרח לכביש 90 השכונה הקהילתית. כדי לאפשר תפקוד וניהול נכונים בהתחשב באופי השונה של השכונות, הוצע לתת מעמד ישוב עצמאי לשכונה הקהילתית – קדם ערבה, במסגרת המוניציפאלית של המועצה האזורית מגילות.

- **מצפה יהודה** - ביום 31 בינואר 1984 התקבלה החלטת ממשלה במסגרת וועדת שרים להתיישבות מס' הת/20, להקמת היישוב מצפה יהודה באזור הסמוך למעלה אדומים. היישוב לא הוקם בסמוך להחלטת הממשלה, כיוון שהליך רישום הקרקע לא הסתיים באותה עת. ב-19.07.1992 התקבלה החלטת ממשלה מס' 13, בה הוחלט כי "ביצוע החלטות ממשלה קודמות בדבר הקמת יישובים שטרם מומשו, יהא טעון אישור מחדש על ידי הממשלה". בשנת 2014

הקרקע נרשמה כדין ברשם המקרקעין על שם הבעלים. כיום לאחר שהקרקע נרשמה כדין, ובהתאם לבקשת היזמים לממש את הקרקע שבבעלותם, מבקשים מהממשלה לאשרר את החלטת הממשלה הקודמת מס' הת/20, מיום 31 בינואר 1984 להקמת הישוב מצפה יהודה.

- **מצפה דרגות** – בהמשך להחלטות הממשלה (הת' 1) מיום 5/5/70, ולהחלטה (הת' 4) מיום 23/5/71, ולהחלטה (הת' 9) 19/4/77 להקמת הישוב מצפה-שלם בנ.צ. 188.108, מבקשים לאשר מעמד ישוב עצמאי לאתר הכפר התיירותי במצפה דרגות, הכלול בשטח הישוב מצפה שלם (3610), במסגרת המוניציפאלית של המועצה האזורית מגילות.

- **מחנה גדי** – בשנת 1969 הוקמה היאחזות הנח"ל משואה ובשנת 1974 אוזרח הישוב (סמל יישוב 3605). מחנה גדי היה בעבר מחנה צבאי, ששכן מצפון ליישוב משואה. לאחר פינויו, הועבר למועצה האזורית ערבות הירדן לצורכי התיישבות, וצורף לישוב הצמוד משואה (3605). במקום פעילה מכינה קדם צבאית וכ- 20 משפחות, המיועדת להתפתח כישוב קהילתי. מבקשים להפריד את השכונה הצפונית (גדי) מן המושב משואה, ולתת לה מעמד עצמאי, ככל יישובי המועצה האזורית ערבות הירדן.

- **היישוב כוכב יעקב (3779)/שכונת תל ציון** - סוגיה זו נידונה במפגש הוועדה הקודם. תקציר משיבת הוועדה בדצמבר 2020: סיון עדכן אודות הצעת מחליטים שהתגבשה בשבוע האחרון בנוגע ליישוב כוכב יעקב. מדובר ביישוב במטה בנימין שכולל למעשה שני יישובים במסגרת אותו יישוב – יש שכונה חרדית גדולה בשם תל ציון ויש את היישוב כוכב יעקב. תל ציון מבקשת כבר שנים להיפרד מכוכב יעקב ולקבל הכרה כיישוב עצמאי לאור מאפייני האוכלוסייה שבה. יש המלצה של ועדת חקירה מ-2017 לבצע את המהלך, אולם מכיוון שמדובר ביו"ש, מי שאמון על ההחלטה הוא אלוף הפיקוד, והוא ושר הביטחון לא אישרו את זה בזמנו.

עדכון משיבת הוועדה במרץ 2021: על פי מסמך ההצעה להחלטה, מבקשים להקים יישוב חדש במועצה האזורית מטה בנימין, כך ששכונת תל ציון תוכר כיישוב ותנוהל על ידי ועד מקומי נפרד מהוועד המקומי כוכב יעקב, וזאת בהמשך להמלצת מנכ"ל משרד הפנים.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

18. **כרם יבנה (ישיבה) (1094):** מדובר ביישוב מוסדי המעוניין בשינוי שמו ל-"כרם

ביבנה". הגישו מכתב בקשה רשמי לוועדת השמות הממשלתית.

מתוך מכתבם: שם היישוב הכרם ביבנה, הינו שם שטבעו לנו חז"ל, תנאי ארץ ישראל מדורי דורות. במשנה במסכת עדויות פרק ב' משנה ד' רואים אנו אזכור לשם היישוב הוותיק: "שלשה דברים אמר רבי ישמעאל לפני חכמים בכרם ביבנה", כך גם בתלמוד הבבלי במסכת כתובות פרק ד' משנה ו': "זה מדרש דרש רבי אלעזר בן עזריה לפני חכמים בכרם ביבנה..." ובמקומות רבים נוספים.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: טרם חודשו כתבי המינוי של ועדת

השמות הממשלתית.

19. **אזור תעסוקה משגב (תרדיון) (1724):** מדובר במוקד תעסוקה המעוניין לשנות

את שם מ"אזור תעסוקה" ל"פארק תעשייה".

כמו כן, הציגו בעיה במילוי טפסים של משרד הבינוי והשיכון - בטפסים/דוחות אין להם אפשרות לבחור ב"משגב" כמועצה. בעת מילוי הטופס, הם נאלצים למלא את היישוב הקרוב ביותר (משגב דב), ואז לשנות ידנית ל"פארק תעשיות משגב".

בנוגע לשינוי השם - אין עדיין כתב מינוי לוועדת השמות.

בנוגע לקושי במילוי הטופס - דליה תבצע בדיקה. יפעת אמרה שייתכן והטופס לא מקושר לקובץ היישובים של הלמ"ס אלא לקובץ של רשות האוכלוסין, ולכן כל מוקדי התעסוקה לא נמצאים שם. כמו כן, במידה והרשימה אליה מקושר הטופס היא אכן של משרד הפנים, יופיעו שם גם כל היישובים שבוטלו (ראה הנושא "יישובים לביטול במערכת אביב" ברשימת הנושאים למעקב). זאת בניגוד לרשימת הלמ"ס, אשר נותנת את התמונה העדכנית ביותר ליישובים. יש לבדוק אם ברשימה מופיעים מוקדי תעסוקה אחרים.

מנשה ציין כי בזמנו נקבע שלתעשיונים ומוקדי תעסוקה יש מיקוד. שירות הדואר למקום ניתן על ידי דואר נע, וכנראה שהמקום כן מוגדר כפארק תעשיות משגב בחברת הדואר. הוא יבצע בדיקה של העניין.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: טרם חודשו כתבי המינוי של ועדת

השמות הממשלתית.

20. יישובים מוסדיים:

רקע - מתוך ישיבת הוועדה בדצמבר 2020 (הופיע תחת הנושא "כפר הנוער ימין אורד"):

עלו מספר שאלות לגבי הזכויות שהסמל מקנה ליישוב:

- אין דינו של יישוב מוסדי כיישוב רגיל. ליישוב המוסדי אין זכות לוועד מקומי, ועצם העובדה שאין לו ועד מקומי מונעת ממנו את הזכות לשלוח נציג למועצה.
- בצו המועצות האזוריות, היישובים המוסדיים מופיעים עם גוש וחלקה כחלק מהשטחים העודפים במועצה ("מתחת לקו"). עם זאת, מבחינת תקצוב, ליישוב יש סמל, אנשים נרשמים כגרים בו והוא כן נכלל בשטחי המועצה, ולכן המועצה כן מקבלת תקצוב עבורו. התקצוב הזה נדרש, מאחר והמועצה מספקת לו שירותים. גם לפני הפיכת היישוב ליישוב מוסדי המועצה מספקת את השירותים, אבל לא מתוקצבת עבורם.
- מאחר וליישוב יש סמל, אם הוא כולל יותר מ-40 תושבים בוגרים שנרשמו בתחומו, הוא נספר במניין היישובים.
- הכרה ביישוב כיישוב מוסדי מאפשרת לו להגיש בקשה לשינוי תכנית (הרחבה למשל), או בהמשך אף להגיש בקשה להכרה כיישוב רגיל - ברגע שהוא מוכר כבר כיישוב מוסדי, כל מה שדרוש הוא להסדיר את הגבול שלו, ואז הוא יעלה "מעל הקו".

עדכון מישיבת הוועדה במרץ 2021:

לאור הבלבול שמעלה השם "יישוב מוסדי", שאיננו לגמרי יישוב, ולאור העובדה שמרבית היישובים המוסדיים הם מוסדות חינוך, סיון מעוניין לשקול הקצאת צורת יישוב חדשה של מוסד חינוכי במקום יישוב מוסדי, או לשנות את צורת היישוב הקיימת.

גם פניות מטעם הוועדה הגיאוגרפית והלשכה המשפטית של משרד הפנים העלו תהיות לגבי הצורך בהענקת סמל יישוב למוסד חינוכי, מאחר וליישוב מסוג זה לא יהיה אף פעם ועד מקומי מבחינת נציג במליאה וכד'. כמו כן, הלשכה המשפטית של משרד הפנים מצביעה על קושי בשימוש במילה "יישוב", מאחר ויש לכך משמעויות הן מבחינת הפוליטיקה של המועצה האזורית והן מבחינת חקיקה.

יפעת ציינה כי כל היישובים המוסדיים, מלבד 2 חסרי מעמד מוניציפלי, נמצאים בשטחי מועצות אזוריות, וברובם אינם צמודי יישוב אלא מרוחקים ממרכז יישוב אחר, והם צריכים פתרון להתנהלות השוטפת. לדוגמא – יכולת להגיש בקשה לוועדה המחוזית לאישור הרחבה, בקשות לתקציבים, שירותי ביטחון, תאורה, הפצת קול

קורא לאנשים לבוא להתגורר במקום וכו'. אם המוסד לא מוגדר כיישוב מוסדי, הוא לא יכול לעשות את הדברים האלו בעצמו אלא צריך שמישהו אחר יגיש עבורו את התכניות והבקשות. הצורך בתיווך כזה, משאיר אותם בתחתית סדר העדיפויות.

לפיכך, כדי שמנהלת הכפר תוכל להתנהל בצורה טובה, עצם ההכרה בהם כיישוב מוסדי, גם ללא זכויות מוניציפאליות של ועד מקומי, מתאפשרת להם התנהלות תקינה. בדיקה מול מקומות שקיבלו הכרה כזו, העלתה כי זה עזר להם מאוד בהתנהלות. ישנן גם דוגמאות ליישובים מוסדיים ששינו את הסיווג שלהם, כך שהמגורים בהם התרחבו מעבר למגורי צוות. לדוגמא - מדרשת בן גוריון, שהיתה יישוב מוסדי והפכה ליישוב כפרי אחר. דוגמא נוספת היא מלכישוע, שמעוניינים בהקמת יישוב קהילתי כפרי (ראה רשימת נושאים למעקב).

במקרים שהמקום כבר הוכר כיישוב מוסדי, התהליך לשינוי הסיווג קל יותר מתהליך של הקמת יישוב חדש, מאחר ויש כבר הגדרת שטח, אולם הם עדיין נדרשים לשנות פורמאלית את הסיווג, לקבל הכרה כוועד מקומי ולעבור בצו המועצות האזוריות מהשטח העודף (מתחת לקו) לרשימת היישובים שנמצאת מעל הקו.

בוצע מיפוי של כל היישובים המוסדיים (צורות יישוב 340 ו-440):

- ישנם 35 יישובים מוסדיים – 34 יהודיים ואחד לא יהודי. מתוכם:
 - 27 מוסדות חינוך
 - 4 מוסדות לבריאות הנפש, גריאטריה ו/או שיקום
 - 4 קהילות טיפוליות לגמילה

כפי שניתן להתרשם, רוב היישובים המוסדיים הם אכן מוסדות חינוך.

המתודולוגיה הנהוגה היום להכרה במוסד כיישוב מוסדי דורשת בעיקר שהמוסד לא ימצא בגבולות קו כחול של יישוב כלשהו, ושיהיו במקום מגורים לשוהים במוסד ולאנשי צוות. ישנה דרישה נוספת, כפי שנדרש עבור כלל היישובים – קריטריון סף של 40 בוגרים הרשומים כגרים במקום. עם זאת, מוסד יכול לקבל סמל גם אם קריטריון זה אינו מתקיים, ולהישאר במעמד של "מקום" כל עוד לא משתנה מספר התושבים (ראה למשל: שלוה במדבר).

ליישובים מוסדיים נקבע קו כחול, אבל מאחר ואין להם ועד מקומי הם אמורים כביכול להופיע בצו המועצות האזוריות במסגרת השטחים העודפים, "מתחת לקו". למרות זאת, סיון טען שיש כיום בחוק, "מעל הקו", יישובים שהם לא ועדים מקומיים, אלא קריות חינוך. לדוגמא – היישוב המוסדי עיינות במועצה אזורית גן רווה. ייתכן

שמדובר בטעות תהליכית, אבל כדאי לחדד את הנהלים לקביעת קו מסודר ואחיד בעניין, ולשקול אפשרות להעביר את כל היישובים המוסדיים "מעל הקו".

סיון הציע כי נפתח שיח בין כל חברי הוועדה, שבו כל אחד יציג את המשמעות של יישוב מוסדי מנקודת המבט של המשרד ממנו הוא מגיע, ונרכז מסמך מסכם לפני שאנחנו יוצאים במסקנות ובהמלצות.

- יוחאי ציין כי מבחינת משרד החקלאות ופיתוח הכפר, המוסדות הרלוונטיים הם כפרי הנוער, כי שם יש פעילות חקלאית, מבני משק ולעיתים גם ממש שטחים חקלאיים שהם מעבדים.

- אודי ציין כי כשרוצים להקים אגודה קהילתית דרך רשם האגודות השיתופיות, אחד מהתנאים הוא שיהיה למקום סמל יישוב. גם אם מדובר ביישוב מוסדי, מבחינתם מדובר ביישוב לכל דבר ועניין. הסיבה לדרישת הסמל היא שלעיתים גורמים פוליטיים מנסים להקים אגודה קהילתית, על מנת שבהמשך יוכלו לבוא לגורמים אחרים של המדינה ולבקש הכרה על בסיס כך שרשם האגודות כבר הכיר בהם, ורשם האגודות לא רצו להיות כלי משחק פוליטי כזה. דוגמא לכך היא מוסד חינוכי במקום שנקרא שדה בר, שלמעשה שייך מוניציפאלית לנוקדים ואין לו סמל יישוב עצמאי. עוד ציין אודי כי כאשר יישוב או מוסד חינוכי רוצים להקים אגודה שיתופית, זה לרוב יהיה אגודה קהילתית. ההגדרה של אגודה שיתופית קהילתית היא בדרך כלל שיהיה מדובר ביישוב.

- מנשה ציין כי מבחינת חברת דואר ישראל, הם מחויבים להעניק שירותי דואר לכל מה שמקבל סמל יישוב, ובכלל זה גם היישובים המוסדיים. ברגע שניתן להם סמל יישוב, הדואר מחויב לפקוד אותם, והם מצורפים לקו דואר נע. לפיכך, המשמעות של הכרה במוסדות כיישובים מוסדיים והענקת סמל יישוב למקומות אלה, היא הרחבה משמעותית של פעילות הדואר, וכתוצאה מכך של ההוצאות שלהם. לפיכך, לדעתו יש לשקול את העניין בכובד ראש.

לסיכום, טבלת המיפוי שנערכה ליישובים המוסדיים תישלח לחברי הוועדה, לצורך בחינת הדברים והמשך הדיון.

עדכון מישיבת הוועדה ביוני 2021: בהמשך לדבריו בנושא בישיבה הקודמת, יוחאי ציין כי הכרה בכפרי הנוער החקלאיים כיישובים מוסדיים מאפשרת להם להגיש בקשות בקול קורא מכל משרדי הממשלה, בין השאר גם בנושא החקלאי. כפרי

הנוער החקלאיים מתנהלים ביישוב חקלאי קטן לכל דבר ועניין, וההכרה בהם חשובה לפעילותם הסדירה. לפיכך, חשוב שההכרה במקומות אלו כיישובים מוסדיים תימשך. מיכל מריל ציינה כי להכרה במוסד כיישוב מוסדי אין שום השפעה על מינהל התכנון, משום שתפקידם מסתיים ברגע שהתכנית מאושרת.

עדכון משיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: אין עדכון.

21. מועצה מקומית מיתר (1268) – כרמית, ומועצה אזורית תמר - יתיר וחירן:

מדובר בנושא שנידון לאחרונה במסגרת ועדת היישובים במפגשה הראשון לשנת 2016 (28.6.2016), ומאז ירד מרשימת הנושאים למעקב.

רקע:

ועדת החקירה הגאוגרפית דרום לבחינת המעמד המוניציפאלי של המועצה המקומית מיתר ולבחינת שינוי גבולות בין המועצה המקומית מיתר לבין המועצה האזורית תמר, המועצה האזורית בני שמעון ושטח חסר מעמד מוניציפאלי, בחנה את מעמדה המוניציפאלי של המועצה המקומית מיתר, לאור שלושת אזורי המגורים המתוכננים בשטח השיפוט הנוכחי שלה, המרוחקים מגרעין היישוב – כרמית, חירן ויתיר, וכן אפשרות של שיוך כרמית למועצה האזורית בני שמעון.

החלטת שר הפנים, מתאריך ה-13/10/2020, בהתבסס על המלצת מנכ"ל משרד הפנים, היתה לקבל את המלצות הוועדה, לפיהן:

- יש לגרוע מתחום השיפוט של המועצה המקומית מיתר את האזור המתוכנן לחירן וליתיר ואת השטחים הסובבים אותם ולהעבירם למועצה אזורית תמר. הוועדה ממליצה לבחון מחדש את המעמד המוניציפאלי של היישוב חירן לאחר שיגיע לאכלוס של 400 משפחות.
- מעמדה המוניציפאלי של מיתר יותר כמועצה מקומית, מאחר ולא זוהה יתרון כלשהו בשינוי מעמדה למועצה אזורית.
- שטח כרמית יישאר בתחום שיפוט המועצה המקומית מיתר.

עדכון משיבת הוועדה בדצמבר 2020: סיון עדכן כי שינוי הגבולות בצו המועצות האזוריות פורסם ברשומות, קובץ 8945, מה-29.11.2020.

דליה עדכנה כי למשרד השיכון יש הסכם שהשיוק והפיתוח ל-300 יחידות שלב א' בחירן יבוצע על ידי חברת ערים.

עדכון מישיבת הוועדה ביום ה-29.12.2021: עבור חירן קיימת החלטת ממשלה שניה (החלטה 878 מתאריך 10.11.2013), אולם ליישוב אין עדיין שם מאושר, לא נקבע קו כחול ולא ניתן מנדט לוועדה הגיאוגרפית לקביעתו. מיכל מריל עדכנה כי לחירן יש תכנית מאושרת (107/02/15) עבור כ-660 יח"ד, ויש עבודות הקמה בשטח. זוהי דוגמא למצב שהיישוב כבר כמעט בנוי, אבל יש פיגור גדול מבחינה רגולטיבית.

בנוגע ליישוב יתיר, ראה עדכונים ב[רשימת הנושאים לדין בתחילת הפרוטוקול](#).

